

ADMINISTRATIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a notarilor comunali și cercuți din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONSABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier orășănesc și președintele notarilor.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE
primnotarul orașului Lugoj.

Cuprinsul:

1 Articolul 121 din legea organizării comunelor rurale din 1908 (Vechiul regat) 2 Asociații funcționarilor 3 Un președinte harnic	4 Adunarea Uniunii generale 5 Soluțiuni și întrepreri administrative 6 Publicațiune

ADRESA.
BCU Cluj / Central University Library Cluj

NOTARIATUL

p. u. _____

județul: _____

ABONAMENTUL:

Pe 1 an 150 Lei
Pe 1/2 an 75 Lei

Apare în 1. și 15. a fiecărei luni.

MANUSCRISELE

să primesc până în 10 și 25 a lunii și nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a notarilor comunali și cercuall din Româna

DIRECTOR ȘI REDACTOR RĂSPUNZABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier orășănesc și președintele notarilor.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE
primnotarul orașului Lugoj.

Articolul 121 din legea organizării comunelor rurale din 1908 (Vechiul Regat)

„Oaia care nu-și duce lâna
„S'o mănânce lupii!“

Așa zice poporul când vede câte un individ ori o grupă de indivizi sau o clasă socială, că nu este în stare să-și câștige drepturile prevăzute în legile positive. Legi positive, — căci sunt legi și naturale, mult superioare celor positive.

Există un articol în legea organizării comunelor rurale din vechiul regat, numerotat 121 care prevede că din 5 în 5 ani se va acorda, notarilor, cari se vor distinge în îndeplinirea îndatoririlor, o gradație de 10% asupra salariilor.

Nu cred, în întreg vechiul regat, să se fi acordat vre unui notar această gradație.

Dacă este așa, — învederează că nu s'a distins nici un notar „în îndeplinirea îndatoririlor“ pentru ca să determine pe prefectul județului a face propunerea pentru gradație. Numărul gradațiilor a fost fixat la fatalul număr de 3 și din 5 în 5 ani!

În legea învățământului sunt gradații; ele s'au acordat la timp!

Se pune întrebarea: — dacă nici un notar nu s'a distins în îndeplinirea îndatoririlor, pentru a primi o gradație din fatalele 3, — unii dintre acești notari s'au înaintat administratori de plasă (Subprefecți) în urma unui examen de gradații care puteau fi calificative?

Deslegarea acestei ipoteze o las pe sama celor în cauză.

Notarii, nu au făcut nici odată o cauză comună. Fie care s'a agățat de polpoana vreunui puternic al zilei și a pescuit în apă turbure până azi, — cu toate că, — înainte de războiul mondial, — un aventurier, Iulian Cucu*), chema pe notari la o solidarizare, la o lucrare în comun, pentru revendicarea drepturilor lor,

Zic aventurier, fostului Iulian Cucu, căci, este aventură, a te trudi să pui în practică idealuri sublime pentru o clasă socială care ne înțelegându-te, nu te susține.

Cea ce se trudea Iulian Cucu, a face cu notarii din vechiul regat înainte de 1916, s'a făcut după război, de notarii din ținuturile alipite, prin „Uniunea generală a notarilor“.

Pentru a invedera păreri dinainte de război, vă dau un fragment din o scrisoare adresată fostului Iulian Cucu, din 29 Mai 1916.

... „că după evenimente (războiului ce se adăsta) se va face o reformă sărioasă în viața administrativă rurală, o afirm de o mie de ori. — Aceasta este indispensabilă.

Cine va fi funcționarul suprem în administrația comunelor rurale sub a cărui directivă se va face administrația, — se va executa legile administrative, judiciare, etc. îl va releva viitorul.

Eu însă prevăd că, acesta, trebuie să aibă o cultură, dacă nu superioară celii preoților și învățătorilor cel puțin egală, —

*) Iulian Cucu — Directorul revistei „Administrația publică“.

căci nu este sens în faptul, ca, cel ce învață pe copii ia scri, ceti și socoti ; — cel ce propovăduiește lumii credința mântuitorului, după cum prevede ritual creștinesc, se aibă o așa vastă cultură : școli normale, și minnarii, licența și doctoratul în teologie, — iar acei ce este chemat a răspândi lumina legilor și dreptăței în o comună rurală se aibă o cultură ce nu mai corespunde nici pentru cei de acum o jumătate secol în urmă.

Atunci, poate, administrația rurală va avea reforma necesară, iar Dvoastră (Iulian Cucu) la apelul făcut, ați fi auzit și încurajat, iar nu ca astăzi când predicați în pustiu, nepricepând și ne văzind nimini (dintre notari) lumina ce voiți a aprinde spre a lumina întunerecul“ . . .

Timpul mereu se repetă, însă
Omul trebuie să-l vadă și înțeleagă.

Un notar din Oltenia Regatului.

Asociațiile funcționarilor !

Statutul funcționarilor prin dispozițiunile sale ne dă posibilitatea de-a ne uni în asociațiuni, pentru a ne putea emancipa pe cale culturală și economică și a-ne putea interesa mai de aproape de interesele noastre materiale. Prin aceste asociațiuni fiecărei bresle de funcționari de orice fel, dependente de orice minister, li se dă latitudinea de a se asocia în vederea apărării profesionale, a perfecționării, în branșă, și a prosperării economice. Asociațiunile la rândul lor să pot uni și ele formând federale, sau unindu-se toate la un loc formând uniuni generale. Iată deci un drept al nostru care merită atențiune și de care necondiționat trebuie să ne folosim.

Dacă cercetăm mai de aproape chestiunea, vedem chiar că aceste asociațiuni au și luat ființă ele există, ca urmare a importanței ce i-se atribue, văzându-se prin ele roade binefăcătoare pentru viitoarea funcționărimă și chiar și pentru noi cei de azi.

Vedem că unele bresle de funcționari sunt chiar bine organizate, alte mai puțin și sunt unele care aproape nu sunt organizate. În ce privește organizația noastră a funcționarilor administrativi trebuie să constatăm că suntem cam slăbuț constituiți. Avem și noi asociațiuni, avem chiar uniuni generale, dar ele par mai mult fictive, sunt organizate mai mult ca formă, fără a se vedea o dezvoltare activă în interesul adevărat al cuvântului, numai centrele se nizuiesc

la acțiune, însă ele nefiind sprijinite, — la asociațiunea funcționarilor administrativi, de secții, iar la uniunea generală a notarilor, de organizațiile județene, — nu-și pot realiza cu succes dorit programul.

Atât secțiile asoc. funcționarilor administrativi cât și organizațiile județene, ale uniunii notarilor zac în lăncezire, în letargie, par'că există și totuși nu, abia ici colo câte una mai dă semne de viață

Par'că suntem pe un câmp de bătălie în urma unei lupte crâncene și decisive, unde morți stau grămada și numai ici coala se mai vede câte unul mișcând, dar și acela în agonia morții — un adevărat cimitir de morți.

Unitățile fiind distruse, deși statul major ar vrea să înceapă vreo acțiune iar ar fi fără rezultat, întrucât unitățile, nu pot da sprijinul lor. Aceasta este privelistea după o luptă crâncenă și decisivă. Dar suntem noi după o atare luptă ? Cred că nu. Noi suntem în vederea unei lupte, prin urmare deviza noastră ar fi „organizare, pregătire, activitate continuă și rodnică, muncă fără preget, pentru câștigarea rezultatului final, care este victoria“.

Și atunci de ce stăm în lenevire, în nepăsare în desinteres ?

Cea mai eclatantă dovadă a desinteresului cel purtăm față de noi înșine, este chiar strigătul de alarmă al presidiumului asociațiunilor funcționarilor administrativi, pronunțat prin preșe-

dinte în adunarea dela Aiud, care întraltele zice : „Prima chestiune este neindeplinirea îndatoririlor față de această asociație“. „Un alt rău, care se resfrânge apoi asupra centrului asociațiunii este lipsa de activitate în secții“.

Iată afirmări de unul dintre aceia, în sufletul cărora licărește viu interesul și devotamentul față de tagma funcționarească.

Totuși strigatul său de alarmă, care nu este disperat, n'a aflat ecoul convenit în inimile acelora, care stau în fruntea secțiilor, în fruntea organizațiilor județene a notarilor. Avertismentul dat de acel președinte, pe care cu drag îl vedem în fruntea astor fel de organizații, totuși pe unii ia lăsat nemișcați, ei nu s'au trezit și continuă a dormi nestângeniți în somnul dulce ce-ia cuprins.

O altă dovadă de nepăsare :

Acum de curând președintele neobositor a asociațiunii generale a notarilor din Ardeal a lansat către președinții organizațiilor județene o adresă prin care solicită și așteaptă unele rapoarte cu privire la situațiunea notarilor și a rezultatului ședințelor în vederea adunării generale dela Cluj.

Din primele cuvinte ale adresei se desprinde starea de lăncezire, se desprinde starea faptică „dormirea“ a organizațiilor și am avut toată dreptatea să spun, că ele sunt organizate numai ca formă și sunt fictive. Sigur că nu veți fi primit nimic Dle președinte, fiindcă asociațiile dorm. Cum va raporta rezultatul ședințelor, când poate în întreg anul nu s'a ținut măcar o ședință ? (nu vorbesc în general).

Va soși anul 1925 și taxele membrilor desigur vor fi aproape în întregime trecute în coloana „Restanțe de încasat“.

Va trece încă ani dealungul și tipografia comunală va fi încă o iluzie irealizabilă.

Spese enorme se vor face cu espedierea revistei cu ramburse, ea va sta prin raftele oficiilor poștale zile dealungul și în urmă se vor reintoarce din nou la redacție.

Toate acestea fiindcă suntem nepăsători la culme, și fiindcă suntem indolenți, ne merităm soarta.

I. Bucur

notar. — Micăsasa.

Un președinte harnic.

Primum dela Președintele Reuniunii Not. din județul Mureș-Turda Simeon Ursu, notar în Cenaș, adresa de mai jos, pe care o publicăm, ca stimulent presidenției aloralalte Reuniuni:

Nr. 9—1924. R. N.

Domnule Președinte !

Ca urmare hotărârii Uniunii Generale relativ la înființarea căminului binevoitori a cunoaște, că colegii din județul Mureș-Turda mi-au dat declarație în scris, că renunță în favorul căminului de retribuțiunea pentru administrarea dărilor pe 4 luni — 1200 Lei — din care în județul nostru ar rezulta suma de 72.000 Lei. Aceasta sumă se va achita îndată ce se va

asemna din partea administrației financiare retribuțiunea. Afară de aceasta fiecare comună va contribui din an în an — și pe anul în curs — cu 1% din totalul veniturilor averii comunale, ceiace ar rezulta suma de circa 80.000 Lei anual. Deci cu sfârșitul anului curent județul nostru va dispune de suma de 150.000 Lei, iar pe viitor contribuie cu câte 80.000 Lei anual.

Binevoitori a dispune ca să ni se asemneze suma din chestie cât să poate mai urgent și atunci pe viitor vom avea căminul.

Vă salut cu drag :

Cenaș, 7 Noemvrie 1924.

Simeon Ursu

preș. Reun. Not. din județul Mureș-Turda.

Proces-verbal

Dresat în ședința adunării generale a Uniunii generale a notarilor comunali și cercuali din România, ținută în Cluj la 1 Noembrie 1924 în sala mare a Prefecturii.

Prezenți fiind :

I. Din partea biroului :

Alexandru Buha, consilier orășenesc Lugoj ca președinte, Dimitrie Pop notar din Huedin ca vicepreședinte, Simeon Ursu primnotar, Dr. Valeriu Pop casier.

II. Următorii membrii ai Uniunii Generale.

(Notarii și subnotarii).

Din județul Alba inferioară : Matei Marinca, Alexandru Farcașan, Ioan Cingodean.

Din județul Bistrița-Năsăud : Victor Varna.

Din județul Brașov : George Comșa.

Din județul Caraș-Severin : Alexandru Buha, Ioan Hornoc, Isac Hațegan, Ioachim Sas, Adolf Dobrov, Dr. Alexandru Vasilie.

Din județul Ciuc : Moldovan Ghița, Lndovic Székely.

Din județul Cojocna : Dimitrie Pop, Traian Gaiș, Vasilie Pop, Emil Moldovan, Francisc Kovacs, Leopold Ihasz, Aurel Pacurariu, Octavian Grosza, Aurel Pop, Alexandru Vaida, Ioan Caian, Alexandru Mandula, Ioan Kozanka, Francisc Illés, Ernest Kiss.

Din județul Hunedoara : Datca Dimitrie, Vasilie Pascha Simeon German, Nicolae Stoicu, Romulus Sabău, Nicolae Toman, Dionisie Socol.

Din județul Mureș-Turda : Simeon Ursu, Iuliu Szappan, Armin Felszeghi.

Din județul Satu-mare : Grigorie Vunea.

Din Județul Sibiiu : Aurel Deci, Ioan Florian, Nicolae, Bunosa, Maximilian Grecu, Nicolae Albani, Ernest Hedrich

Din județul Solnoc-Dobăca : Nicole Pop, Ioan Popovici.

Din județul Târnava-Mare : Dimitrie Duca.

Din județul Târnava-Mică : Francisc Szasz

Din județul Timiș-Torontal : Ioan Jidan, Oberst Adalbert, Iosif Fuchs, Horațiu Onciu, Petru Han, Dr. Valeriu Pop.

Din județul Turda-Aries : Vasilie Hopartean, Nicolae Negru, Ioan Nemeș, Costiu Adrian.

III. Ca oaspeți :

Dnii Alexandru Mureșan prefectul județului Cojocna și Simu subprefect.

Președintele Alexandru Buha deschide ședința la ora 12 și aduce adunării generale la cunoștință, că fiind în orașul Cluj stare de asediu, până la exeporarea autorizației dela Comandamentul teritorial nu s'a putut deschide ședința.

Constată că la aceasta adunare sunt reprezentate 15 județe cu 59 membrii. In vorbirea sa de deschidere constată, ca corpul notarilor nu se ocupă de politică, nu este un corp de disordine, ci lucră pentru interesele cetățenilor și a Statului. Stiut fiind, ca bunăstarea, in-florirea și inaintarea Țării depinde numai dela norocoasa rezolvire a reformei administrative, roagă adunarea generală, să binevoiască a primi și a aproba propunerile Consiliului de administrație, cari sunt și a lui propunerii :

Multe cereri juste, cuprinse în diferitele memorii înaintate Ministerului de Interne s'au trecut de comisiunea parlamentară în proiect, mai sunt însă unele cereri neprimite și pe lângă a căror omisiune din lege nu credem, că legea ar corespunde împrejurărilor de azi.

In ședința de ieri, Cnsiliul de administrație face propunere în urma hotărârilor aduse, să se inainteze un memoriu către toți membrii guvernului, și toții Dnii prefecti, către Dnii parlamentari, că la desbaterea parlamentară, să se mai înscrie în proiect următoarele modificări respective amendamente :

1. Ofițerul stării civile să fie notarul și nu primarul care va putea conduce, — nefiind cunoscutor a legilor, — aceasta insarcinare pe cât de simplă, pe atât de insemnată, cu atât mai vârtos, cât în Ardeal; și Banat conform art. XXXIII din 1894 notarii comunali sunt de 30 ani deja ofițerii stării civile.

2. Să se asigure notarului prin lege stabilitatea acela să nu poată fi transferat din interese de serviciu, decât la cererea proprie.

3. Să se omită examenul de capacitate din proiect, pentru că acel candidat, care a trecut examenul dela școlile amințite în lege, va fi capabil fără indoială și la conducerea agendelor încredințate lui.

4. Notarul să poată înainta în grad până la gradul de director.

5. Să se dea notarului vot în consiliul comunal

ceea ce are și azi în baza legii comunale art. XXII. din 1886.

6. Să se fixeze în lege ca notarii comunali și cercuali sunt în drept a executa lucrări particulare extra-judeciare în interesul populației și să fie îndreptățiți a încasa pentru aceste lucrări taxele stabilite de Ministerul de Interne.

7. Să se înființeze pe lângă postul de notar unul sau mai multe posturi de subnotari, după necesitate, care în caz de împiedecare a notarului, este substitutul legal al aceluia.

8. În fine că art. 98--104 să se întregască așa, că primarul în Comunele rurale să îndeplinească atribuțiunile sale scrise în lege cu notarul laolaltă și nici de cât singur.

Salută calduros pe toți Colegii prezenți, salută pe Dl. Prefect și pe Dl. Subprefect, cari au arătat totdeauna bunăvoință față de Corpul notarial și declară ședința de deschisă.

Dl. Prefect Alexandru Mureșan luând cuvântul, mulțumește președintelui pentru cuvintele călduroase ce ia adresat, declară, că participă cu bucurie la aceasta adunare a notarilor a căror oficialitate reoglindește clar activitatea lor. Se prezintă cu bucurie în mijlocul notarilor, ca reprezentantul și delegatul guvernului, ca colaborator și ca prieten.

Revelă, că în praxa administrativă a Dsale de 26 ani, a cunoscut, cât pot să lucre notarii dar și că un notar mai puțin conștiințos poate să strice foarte mult.

Dacă conducătorii unui județ, sau Țara au căderea de a sprijini pe subalternii lor, au și îndatorirea, ca să pretindă muncă dela aceia Corpul notarilor dela noi, fiind un corp inteligent, poate declara, că numai bunăvoință este de lipsă din partea acestuia.

Dl. Prefect încheie urând Uniunii prosperare și mult succes în desbaterea chestiunilor puse la ordinea zilei
Se trece în ordinea de zi

Nr. 1.

Primnotarul Simeon Ursu dă cetire raportului de activitate al Presidiului despre anul de gestiune 1923—1924, cuprinzând aceasta un rezumat vast despre tot, ce s-a făcut de Uniunea generală în interesul corpului notarial și al administrației comunale în acest an.

Hotărâre: ad 1.

Se ia la cunoștința raportul președintelui fără observare.

Nr. 2.

Dr. Valeriu Pop casierul prezintă socoțile finale a Uniunii generale pe anul de gestiune 1923 cu următorul bilanț:

Restanța din anul 1922 și venituri bugetare pe anul 1923 în total	---	---	135.793 lei
Cheltuelile sunt în total	---	---	56.675 lei 45 bani
Escedent cu finea 1923	---	---	73.393 lei

Hotărâre: ad 2.

Adunarea generală ia la cunoștință și aprobă contul final de gestiune dând prezidiului și casierului absolutoriul. Pentru încasarea restanței constatată cu 31 Decembrie 1923 precum și pentru încasarea taxelor de membru pe anul curent se invită prezidenții județeni să compună lista nimală a restanțierilor și să grijească de încasarea acestor taxe, făcându-se aceștia moral-minte și materialicește responsabili pentru restanța neîncasată cu finea anului 1924.

Cu executarea acestei hotărâri se încredințează Președintele Uniunii

Nr. 3.

Președintele prezintă socoțile finale ale banilor încurși pentru fondul revistei „Administrația Română” pe anul 1923 și 1924 cu următorul bilanț:

Veniturile sunt până la finea 1924	...	805.802.50
din cari a încurs până azi	...	455.944.76
Cheltuielile sunt până la finea 1924	...	516.080.35
din cari sa plătit până azi	...	420.680.35
Escedentul este: 1) restanța neîncasată	349.857.74	
2) pretensiunea dela Uniunea generală (imprumul)	51.047.85	
3) bani gata	---	352.648.41
Total	---	436.170.---

din care se subtrage restul cheltuielilor de 95.400 și fondul orfanilor de 130.000 — total 225.400 rămâne escedentul fondului revistei de 210.770

Hotărâre ad 3.

Adunarea generală ia la cunoștință și aprobă contul final de gestiune dând Președintelui Alexandru Buha ca administratorului fondului revistei absolutoriul cuvenit.

Pentru încasarea abonamentului restant sunt a se recerca Subprefecturile județene, să binevoiască a ordona Primarilor comunali asemnarea banilor din casele Comunale.

Banii fondului orfanilor de notari sunt a se depune spre fructificare la Banca „Albina” din Lugoj.

Nr. 4

Dr. Valeriu Pop casierul prezintă proiectul de buget a Uniunii generale pe anul 1925 din care reiese că: Cheltuelile preliminate pe 1925 în 164.000 lei se vor acoperi cu veniturile de 168.100 lei și că escedentul bugetar este de 4.100 lei.

Hotărâre: ad 4.

Adunarea generală votează bugetul pe 1925 fără observare Agendele seeretarului general se vor rezolva de Președinte cu persanalul cancelariei și postul de Secretar general rămâne vacant

Nr. 5.

Președintele Alexandru Buha prezintă proiectul de

buget a fondului revistei „Administrația Română” pe anul 1925 din care reiese, că cheltuielile preliminate pe anul 1925 în ... 383.000 lei se vor acoperi cu veniturile de ... 640.770 lei și că escedent bugetar este 257 770 lei

Hotărâre: ad 5.

Adunarea generală votează bugetul pe 1925 fără observare. Agendele Secretarului general se vor rezolva de Președinte cu personalul cancelariei, iar postul de Secretar general rămâne deocamdată vacant.

No. 6.

Președintele dă ceteire propunerii Consiliului de administrație relativ la modificările, ce urmează a se mai cere la proiectul de reforma administrativă, pe cum urmează:

„Să hotărască adunarea generală a se inainta un memoriu nou tuturor membrilor înaltului guvern și a corpurilor legiuitoare, în care să se ceară modificarea respective întregirea proiectului desbătut deja de comisia administrativă parlamentară cu următoarele:

Art. 16.

Să se suprima alineatul C.) „consilierii femei cooptați de către consiliile comunale”.

Art. 26.

Sa se modifice: alineatul 4 astfel: „Tatăl și fiul sau frați nu pot fi în același timp membrii ai aceluiași consiliu”.

Alineatul 5. „In cazul când s'ar ivi aceste eventualități va fi preferat tatăl sau cel mai mare dintre frați”.

Art. 36, 37, 38, 39.

Să se modifice astfel, că biroul electoral pentru alegerile comunale să fie prezidat de subprefectul (prim-prefectorul) plasei la comune rurale, iar la comune urbane de prefectul județului și nu de magistrat.

Art. 98.

Să se suprima în întregime alineatul 8 „primarul este ofițer al stării civile, el poate să delege aceasta atribuțiune unui membru al delegațiunei permanente comunale, în ce privește comunele rurale. In comunele urbane ofițerul stării civile este primarul.

Art. 387, ca adaus.

„Notarul este ofițerul stării civile și subnotarul locțiitorul său.”

Art. 393, ca adaus.

„Notarul este obligat a redacta petițiuni s'au acte de notariat, acte administrative și nejudiciare pentru

acei locuitori din comuna lui, cari solicită. Pentru acest serviciu notarul este în drept a incassa taxele ce se vor fixa prin un regulament de către Ministerul de Interne”.

Di Petru Popovici notar cercual propun-, ca dispozițiile legii pentru reforma administrativă să se modifice în ce privește pe notar în următorul mod:

Notarul.

Art. 386.

Notarul este reprezentantul autorității comunale în comuna rurală, investit și cu unele atribuțiuni judecătorești.

1. În calitate de reprezentant al autorității centrale notarul este însărcinat:

1. Cu aplicarea legilor, regulamentelor de administrație cu publicarea ordonanțelor, instrucțiuni'or și a oricăror alte acte, pe cari legea le cere a fi date publicității ca emanând dela puterea executivă.

Publicarea se va face prin afișe, strigări și prin ceteire în public;

2. Cu culegerea datelor statistice;

3. Cu executarea măsurilor de siguranță generală și poliție;

4. Cu îndeplinirea tuturor însărcinărilor ce-i sunt date prin legi și regulamente.

El este ofițer al poliției judiciare. În caz de flagrant delict, el poate lua măsuri să dețină pe făptuitor la dispoziția autorității vestind pe subprefect.

El este ofițer al stării civile. El poate să delege această atribuțiune unui membru din delegațiunea permanentă sau din consiliul comunal, unui funcționar public sau învățător; iar întrucât autoritatea sa, în urma asocierii comunelor se estinde asupra mai multor comune poate însărcina pentru fiecare comună câte un delegat. — Delegația poate fi deplină sau parțială. Delegatul însărcinat cu ținerea actelor de stare civilă va primi o diurnă fixată de consiliul comunal.

II. In calitate de cap al administrațiunii comunale notarul:

1. are controlul și supravegherea tuturor serviciilor comunale;

2. convoacă cu primarul delegațiunea și consiliul comunal și prezidează ședințele, păstrează procesele-verbale ale ședințelor și registrele speciale;

3. execută hotărârile consiliului comunal și ale delegațiunei permanente;

4. ține listele electorale, registrele de naționalitate, cadastrul fonciar, coalele și registrele cărții fonduare, registrele pentru liberarea biletelor de vânzarea vitelor, precum și registrele pentru întabularea lor;

5. împreună cu primarul numește, revoacă, suspendă din serviciu și aplică pedepsele disciplinare funcționarilor și personalului subaltern al comunei;

6 împreună cu primarul și cu delegațiunea per-

manentă pregătește toate lucrările, cari trebuiesc aduse în discuțiunea consiliului comunal;

7. împreună cu primarul reprezintă comuna în justiție și înaintea tuturor autorităților, încheie și semnează actele și contractele de orice natură a-le comunei în formele și conform regulilor stabilite prin legi și regulamente, eliberează certificate de notariat publică și de paupertate, și îndeplinește toate actele cari nu sunt rezervate în mod special consiliului comunal sau delegațiunii permanente, privitoare la administrarea și apărarea intereselor comunei, dispune ordonanțarea plăților și semnează ordonanțele;

8. împreună cu primarul este în drept a da ordonanțe cu privire la măsurile, cari îi sunt date în atribuțiunile sale, în ale delegațiunii permanente sau în ale primarului.

Notarul este șeful poliției comunale, pe care o exercită prin agenții însărcinați conform legii a îndeplini aceste funcțiuni.

III. Atribuțiunile judecătorești a-le notarului sunt :

1. în materie de conciliațiune, în comunele rurale nereședințe de judecătoria de ocol, notarul are obligațiunea în procesele civile, să sfătuiască și se îndemne părțile să se împace, iar în caz, când împăcarea nu izbutește să dresese proces-verbal trimitând părțile înaintea judecătorului respectiv.

2 în materie grațioasă și anume: a) în materie succesorială.

Notarul: dresese procesul verbal constător al cazului de moarte și ia cu primarul măsurile de asigurare prealabilă a bunurilor succesoriale; inventariază cu primarul și tutorul orfanal comunal și prețuie averile rămase, verifică datoriile lăsamântului declarate de erezii sau creditorii defunctului, în comunele rurale nereședințe de judecătoria de ocol, conduce ședința (desbateră) succesorială, regulează moștenirile pe cale pașnică înlesnind împărțea voluntară între erezi, procesul-verbal dresat în ședința și semnat de către cei interesați îl înaintează, împreună cu întreg dosarul cauzei, judecătoriei de ocol;

b) în materie tutelară :

Notarul ține în evidență pupilii și interziții din comună; veghează, că fiecare pupil sau interzis să aibă reprezentantul său legal; propune cu primarul și cu tutorul comunal pe seama minorilor tutor sau curator atunci, când nu este numit tutor sau curator; face cu primarul și cu tutorul comunal propunere pentru întocmirea consiliului de familie; controlează și supraveghează gestiunea tutorilor și curatorilor, îngrijește, ca socotelile să fie date la timp; este în drept a cere excluderea sau destituirea tutorilor și curatorilor, în caz de nereguli sau neglijență; în comunele rurale nereședințe de judecătoria de ocol poate fi însărcinat cu întocmirea convocarea și cu prezidearea consiliilor de familie, în care caz rezoluțiunile consiliului de familie vor fi înaintate judecătoriei competente spre confirmare;

c) în comunele rurale nereședințe de judecătoria de ocol, sau conformându-se legii de autentificarea actelor; autentifică orice acte în cari ar interveni vreun locuitor din comuna respectivă sau cari ar fi privitoare la bunuri situate în comuna respectivă; legalizează semnăturile locuitorilor din comună de pe orice acte; dă dată certă actelor sub semnătură privată, când îi se va face asemenea cerere; liberează copii legalizate de pe actele ce îi se vor prezenta de părți, fie sub semnătură privată, fie legalizate, autentice sau emanate dela vre-o altă autoritate română; face și legalizează traduceri din și în limbile pentru cari este autorizat din partea Ministerului de Justiție; conservă documentele, titlurile, actele ce îi se predau pentru pază, eliberând cuvenita dovadă de primire.

IV. Notarul este îndatorat a da consultațiuni gratuite tuturor locuitorilor din comuna sa cari se vor adresa lui; a redacta petițiuni, testamente sau act de notariat de orice natură și valoare între orice persoane, dintre cari cel puțin una are domiciliul sau reședința, sau proprietate imobiliară în circumscripția lui

Ministerul de Interne prin un regulament va fixa taxele admise pentru redactarea unelor acte oficiale, a petițiunilor, testamentelor și actelor de notariat de orice natură.

Art. 387.

Notarul este ajutat în îndeplinirea atribuțiunilor sale de unul sau mai mulți subnotari.

Numărul subnotarilor pe notariate se stabilește de către Ministerul de Interne pe baza propunerii prefectilor.

La stabilirea numărului subnotarilor se va avea în vedere numărul populațiunii, situația topografică a comunei și greutatea serviciului.

În caz de absență, concediu, suspendare din serviciu, sau vacanță, notarul va fi înlocuit de subnotar; iar întrucât ar fi mai multe posturi de subnotar sistemizate de către subnotarul desemnat de către prefect.

Art. 388.

Notarii și subnotarii se numesc prin deciziuni Ministeriale.

Pentru a fi notar sau subnotar, pe lângă celelalte condițiuni ce se cer funcționarilor publici, candidatul trebuie se fie diplomat al secțiunii speciale de pregătire administrativă de pe lângă facultățile de drept.

Școlile de administrație comunală, care au funcționat în Ardeal și Banat înainte de 1916 se asimiliază în rang cu secțiunea specială de pregătire amintită în aliniatul precedent.

Art. 389.

Până la organizarea învățământului pentru pregătirea administrativă și până se va obține numărul sufi-

cient de absolvenți vor putea fi numiți notari la vacanțe în următoarea ordine de preferințe:

a) notarii sau subnotarii actuali precum și toți notarii diplomați;

b) funcționarii județeni actuali definitiv din Ardeal, precum subprefecții, primpretorii și pretorii;

c) licențiații în drept;

d) absolvenții școalelor de notari din Făgăraș și Lugoj și notarii cu diplomele obținute dela Comisia examinătoare a fostului Consiliu Dirigent din Transilvania;

e) Absolvenții școalelor de notari din Vechiul Regat.

Art. 390.

Candidați numiți pentru prima oară în funcțiune cu titlu provizoriu se bucură de toate drepturile prevăzute în statut, afară de acelea de stabilitate.

După un stagiul de un an în baza hotărârii favorabile a comisiunii de propuneri de numiri și înaintări, notarul sau subnotarul se declară de stabil de Ministerul de Interne.

Notarii cu titlu provizoriu sunt asimilați la numirea lor cu gradul de subșef de birou, afară de cei proveniți din școalele de notari din vechiul regat, cari sunt asimilați cu gradul de impiegat.

Subnotarii stagiați sunt asimilați la numirea lor cu gradul de impiegat stagiar.

Notarii și subnotarii deveniți stabili se bucură de toate drepturile și garanțiile prevăzute în statut.

Notarii definitiv nu pot fi mutați dintr'o comună în alta, dela un serviciu la altul sau chiar la alta autoritate, decât la cerere sau pe cale disciplinară.

Art. 391.

Notarii, cari vor deveni astfel stabili, dacă provin din școale speciale de pregătire din absolvenții fostelor școale de administrație comunală din Ardeal și Banat, întrucât au obținut diploma înainte de 1916, sau dintre licențiații în drept, vor fi asimilați cu gradul de șef de birou și vor putea înainta fie în o altă funcțiune fie la vacanțe fie pe loc.

Notarii actuali definitiv, care se găseau în funcțiune la 1916, chiar dacă nu au titlurile de studii cerute, precum și notarii deveniți stabili dintre absolvenții școalelor din Făgăraș și Lugoj, actualii notari definitiv din Ardeal și Bucovina și absolvenții ai fostelor școale de administrație comunală din Ardeal și Banat, sau absolvenții ai școalelor din Făgăraș, Lugoj și Târgul-Mureș precum și notarii diplomați de către Comisia examinătoare a fostului Consiliu Dirigent din Transilvania vor fi asimilați în grad cu șefii de birou și vor putea înainta fie în funcțiune la vacanță, fie pe loc până la gradul de directori.

Notarii actuali definitiv din Vechiul Regat și Basarabia, cari au o vechime de cinci ani în funcțiune,

vor fi asimilați cu gradul de impiegat ultima clasă și vor putea înainta fie în funcțiune fie pe loc până la gradul de șefi de birou.

Subnotarii actuali definitiv din Ardeal se asimilează în grad cu subșefii de birou dacă întrunesc condițiunile prevăzute în aliniatele 1 și 2 ale acestui articol, iar dacă întrunesc numai condițiile din aliniatul 2 se asimiliază eu gradul de impiegat și vor putea înainta fie în o altă funcțiune la vacanță, fie pe loc, dacă întrunesc condițiunile prevăzute în aliniatul 1 al acestui articol, iar întrucât se găseau în funcțiune la 1916 vor putea înainta fie în funcțiune la vacanță, fie pe loc până la gradul de directori; până când subnotarii actuali deveniți stabili cari întrunesc condițiile prevăzute în aliniatul 2 al acestui articoli vor putea fi înaintați în funcțiune la vacanțe, fie pe loc, numai până la gradul de subdirectori.

Se consideră de notari și subnotari definitiv toți actualii notarii și subnotarii din Ardeal și Bucovina, cari au o vechime mai mare de un an.

Notarii și subnotarii provizori rămân la dispoziția Ministerului de Interne și sunt asimilați cu impiegaii stagiați.

Art. 392.

Autoritatea disciplinară pentru notari este cea prevăzută pentru funcționarii administrativi similari prin legea și regulamentul statului funcționarilor lor.

Când notarul s'a făcut vinovat de fapte grave, cari ar putea să atragă revocarea sa, odată cu trimiterea lui în judecata comisiunii disciplinare, poate să fie suspendat de prefect.

Această suspendare nu poate dura mai mult de o lună înăluntrul căreia judecata trebuie să se facă.

În cazul contrariu el este de drept reintregat în serviciu.

Art. 393.

Notarul primește dela stat salariul, ajutorul familiar și adausul pentru scumpetea traiului, iar dela comună sau comunele asociate locuință corăspunzătoare și grădină în natură, lemne de foc și după măsura mijloacelor și greutatea serviciului un adaus local în numerar sau usufructul unui lot de pământ cultivabil. Subnotari primesc întreaga retribuțiune dela Stat.

Afară de retribuțiunile amintite în aliniatul 1 al acestui articol comuna sau comunele asociate sunt datoare a suporta diurneie de deplasare, cheltuelile de transport și de reprezentare ale notarului, împreunate cu îndeplinirea serviciului său.

Paușalul lunar pentru diurnele de deplasare cheltueli de transport și de reprezentare se stabilesc de prefect în baza avizului dat de delegația permanentă a județului.

Comuna sau comunele asociate mai sunt datoare să aibă și întrețină localurile trebuincioase pentru can-

celăria notarială, a se îngriji de încălzirea și curățirea acestor localuri, a plăti oamenii de serviciu și a suporta cheltuielile de cancelarie.

Dr. Dr. Alexandru Vasile primnotarul orașului Lugoj și membru consiliului de administrație face următoarele

Observațiuni și propuneri la Proiectul despre Reforma Administrativă.

Notarul.

Art. 386. Notarul este reprezentantul autorității centrale în comuna rurală.

În aceasta calitate este însărcinat:

1. Cu aplicarea legiilor, regulamentelor de administrație publică, ordonanțelor, instrucțiunilor și a oricăror alte acte, pe cari legea le cere a fi date publicității ca emanând dela puterea executivă.

Publicarea se va face prin afișe, strigări și prin cetire în public;

2. Cu culegerea datelor statistice;

3. Cu executarea măsurilor de siguranță generală și poliție;

4. Cu îndeplinirea tuturor însărcinărilor ce-i sunt date prin legi și regulamente.

El este ofițer al poliției judiciare. În caz de flagrant delict, el poate lua măsuri să dețină pe făptuitor la dispoziția autorității, vestind parchetul Tribunalului competent 1).

5. El este ofițer al stării civile. În aceasta calitate conduce în conformitate cu legile și regulamentele din vigoare, registrele de stare civilă 2).

1. În proiectul Com. Adm. parl. este, că notarul va vesti pe **Subprefect**. Aceasta dispozițiune poate întârzia prea mult luarea dispozițiunilor din partea parchetului iar deținutul poate pe nedrept va întârzia se ajungă în fața judecătoriei. Prin coresponderea directă cu parchetul procedura se accelerează mult.

2. Proiectul oficial dispune, ca ofițerul stării civile este primarul. Acest punct de vedere este greșit. Atât legea și regulamentul de stare civilă ungar și azi în vigoare în Transilvania cât și legea de stare civilă din Vechiul Regat prescriu în legătură cu conducerea oficiului de stare civilă o mulțime de agende și formalități pe cari primarii dela sate sunt incapabili să le îndeplinească astfel, că aceasta sarcină va rămânea necondiționat notarului comunal.

Legea matrimonială prevede o serie de motive, din acărora neobservare căsătoria este nulă și neavenită. Cine poartă răspunderea dacă din nepriceperea primarului se va anula vre-o căsătorie? În astfel de cazuri cine va suferi penalitățile prevăzute de lege; primarul ofițerul stării civile sau notarul, care va rămânea de fapt și pe mai departe conducătorul oficiului de stare civilă.

Importanța căsătoriei reclamă în mod imperios, că acest act să fie săvârșit de reprezentantul autorității Centrale și nu de omul administrației locale. Prin tre-

cerea agendelor oficiului stării civile asupra primarului, instituțiunea căsătoriei va pierde foarte mult din însemnătatea ei și se va crea o situație penibilă întrecuturilor dela sate, asupra cărora va exercita un act de autoritate de stat — un analfabet.

6. Conduce toate agendele scripturistice, primește și expediază poșta oficială, și contrasemnează toate actele oficiale, ale comunei.

7. Exerciță toate atribuțiunile concrete prin regulamentul de administrație publică al Ministerului de Interne sau al Administrației locale.

Art. 387. Notarul participă la ședințele consiliului comunal, având drept de vot deliberativ. Dânsul redactează procesele verbale a consiliilor.

3. Aceasta modificare față de proiectul oficial, care nu admite notarului drept de vot deliberativ, se impune prin faptul, că notarul ca raportor al diferitelor chestiuni ce se desbat în consiliu, prin votul său poate servi de orientare membrilor consiliului, iar prin autoritatea se va putea să impună mai ușor voința autorității centrale, în administrația comunală.

Art. 388. Notarul este în drept să redacteze diferite acte oficiale și particulare în interesul particularilor, pentru cari poate încasa taxele, stabilite prin regulamentul Ministerului de Interne. Pe seama săracilor, cari prezintă certificat de paupertate, aceste acte se vor întocmi gratuit. 4).

4. În baza practicei din trecut și a Regulamentului Ministerului de Interne ungar Nr. 126 000/902 notarii din Transilvania au drepturi câștigate în aceasta privință. Notarii și secretarii din Vechiul Regat deasemenea practica acest uz, cu deosebirea, că pe când în Transilvania taxele sunt stabilite prin Regulamentul Ministerial, în Vechiul Regat sunt la discreția lor.

Legea de față deci ar consfinți o stare de drept și fapt — se servește în primul rând interesele populației dela sate.

Notarii comunali, având cunoștințe generale în toate ramurile administrației, sunt cei mai chemați — chiar și de cât avocații — să aranjeze diferitele chestiuni ale populației nevoiașe dela sate, care nu are mijloace materiale, să se deplaseze zeci de kilometri până la vre-un avocat din oraș, pentru o petiție sau alt act pe care notarul îl poate face tot așa, — ba poate mai bine, — pe lângă o taxă bagatelă.

Acest drept al notarilor a fost recunoscut și de Directoratul General al Ministerului de Interne din Cluj, care cu Regulamentul Nr. 1702 din 8 Februarie 1922 a reglementat în mod unitar lucrările oficiale și particulare, săvârșite de notari în interesul particularilor, iar Ministerul de Interne la ordinul său Nr. 22179/C. din 1924 a consămțit la acest drept, majorând taxele cuprinse în acest Regulament la dublu.

Art. 389. Notarul se numește de Prefect la propunerea Comisiunii de propuneri, înaintări județene, prevăzute în Art. 72 lit. b. bunct 1.

Pentru a fi notar, pe lângă celelalte condițiuni ce se cer funcționarilor publici, candidatul trebuie să fie diplomat al secțiunii speciale de pregătire administrativă de pe lângă facultățile de drept.

Art 390. Până la organizarea învățământului pentru pregătirea administrativă și până se va obține numărul suficient de absolvenți vor putea fi numiți notari la vacanțe, în următoarea ordine de preferință:

- a) Licențiați în drept;
- b) Absolvenții școalelor de notari din Făgăraș și Lugoj;
- c) Absolvenții școalelor de notari din Vechiul Regat 5)

5. Alineatul ultim al art. 388 din proiectul oficial, care dispune că toți candidații înainte de numire „trebuie să treacă examenul de capacitate” prevăzut în statutul funcționarilor se va suprima.

Art. 73 din Statutul funcționarilor nu se poate aplica la funcțiunea de notar. Notarul trebuie să aibă calificare academică, sau absolvent al școlii speciale de notari. Ar fi un non sens, că un astfel de absolvent să mai fie supus la un examen nou, când are titlu academic sau diploma școlii speciale, create direct pentru aceasta funcțiune. Examenul de capacitate prevăzut în statutul funcționarilor are menirea să selecționeze elementele fără pregătire școlară suficientă, cei-a-ce la notari nu e cazul, neadmițându-se calificare inferioară.

Art. 391. Notarii se numesc provizorii și sunt asimilați la numirea lor cu gradul de subșef de birou, afară de cei proveniți din școalele de notari din Vechiul Regat, cari sunt asimilați cu gradul de impiegat.

Notarul după un an de stagiou — la propunerea Comisiunii de propuneri și înaintări se declară din partea Ministerului de Interne de stabil.

Notarul devenit stabil se bucură de toate drepturile și garanțiile prevăzute în statut și nu poate fi mutat dintr'o comună în altă, dela un serviciu la altul, sau la altă autoritate, de cât la cerere sau pe cale disciplinară.

6. Stagiul de un an cu abatere dela proiect, care prevede 2 ani — este absolut suficient, ca comisiunea de propuneri pentru numiri și înaintări județeană să i-și câștige convingerea. dacă un notar merită sau nu să fie declarat de stabil

Examenul de capacitate nou în fața consiliului superior adm. este asemenea superflu din motivele arătate în punctul 5

Ingrădirea dreptului de stabilitate a notarului este unul din drepturile sale cele mai elementare

Notarul fiind numit de Prefect, și confirmat de Ministerul de Interne, ambii oameni politici, este expus la capriciile partidului politic dela Guvern, care din motive laturalnice nu odată va face nedreptățile cele mai mari acelor notari comunali, cari nu se vor preta de instrumente electorale pe seama lui.

Notarii aflați la promulgarea legii prezente in funcțiune definitivă, să devină ipso iure stabili, bucurându-se de drepturile ce rezultă din aceasta calitate.

7. Amendamentul acesta este necesar in interesul notarilor actuali. Sunt notari, cari de 20—30 ani servesc in aceeași comună simpatia generală a populației, înființându-și gospodăria lor sau cumpărându-și imobile, in comunele de reședință.

Ne reglementarea dreptului lor de stabilitate, i-ar ține într'o nesiguranță permanentă, iar mutarea ar însemna distrugerea lor.

Art. 392.

Notarii cari vor deveni astfel stabili, dacă provin din școalele speciale de pregătire, dintre licențiații in drept sau din absolvenții școalelor din Făgăraș și Lugoj, precum și actualii notari definitivi din Ardeal și Bucovina, licențiați in drept sau abs. ai școalelor din Făgăraș, Lugoj și Târgul Mureș, vor fi asimilați in grad cu șefii de birou și vor putea inainta, fie in funcțiune la vacanță, fie pe loc până la gradul de subdirectori.

Notarii actuali definitivi din Vechiul Regat și Basarabia, cari au o vechime de cinci ani in funcțiune, vor fi asimilați cu gradul de impiegat ultima clasă și vor putea inainta fie in funcțiune fie pe loc până la gradul de subșefi de birou.

Notarii actuali provizorii rămân la dispoziția Ministerului de Interne și sunt asimilați cu impiegatii stagiaari.

Art. 393.

Autoritatea disciplinară pentru notari este cea prevăzută pentru funcționarii administrativi similari prin legea și regulamentul Statutului.

Art. 394.

Când notarul s'a făcut vinovat de fapte grave cari ar putea să atragă revocarea sa, odată cu trimiterea sa in judecata Comisiunii disciplinare, poate să fie suspendat de prefect.

Această suspendare nu poate dura mai mult de o lună. înlăuntrul căreia judecata trebuie să se facă.

In cazul contrariu el este de drept reintegrat in serviciu.

Subnotarul.

Art. 395.

Notarul este ajutat în indeplinirea agendelor sale de un sau mai mulți subnotari Numărul subnotarilor se fixează de Ministerul de Interne la propunerea Prefectului. Atribuțiunile subnotarilor se fixează de notarul titular. Unicul subnotar sau in caz de mai mulți subnotari, cel mai inalt in grad, este locțiitorul notarului.

8. Acest amendament este necesar in interesul serviciului.

Hotărîrea ad. 6.

Adunarea generală concrede prezidiul Uniunii cu redactarea amendamentelor, ce se vor afla de lipsă a-se înainta corpurilor legiuitoare încă înainte de luarea în desbatere a proiectului de lege.

În memoriul ce se va redacta să se cuprindă ca adaus la proiectul legii:

1. Ofițerul stării civile să fie notarul și nu primarul, care nu va putea conduce, — nefiind cunoscător a legilor, — aceasta însărcinare în cât de simplă la aspect, pe atât de însemnată, cu atât mai vărtos, pentru că în Ardeal și Banat conform art. XXXII din 1894 notarii comunali sunt de 30 ani deja ofițerii stării civile;

2. să se asigure notarului prin lege stabilitatea; acela să nu poată fi transferat din interesul serviciului, decât numai la cererea sa proprie;

3. să se omită examenul de capacitate din proiect, pentru că acest candidat, care a trecut examenul dela școlile amintite în lege, va fi capabil fără îndoială și la conducerea agendelor încredințate lui;

4. notarul să poată înainta în grad până la gradul de director;

5. să i-se dea vot în Consiliul comunal, cea ce are și au conform art. XXII din 1886;

6. să se fixeze în lege, ca notarul comunal și cercual este îndreptățit a redacta lucrări particulare extra judiciare în interesul populației și să fie îndreptățit a încassa pentru aceste lucrări taxele statorite de Ministerul de Interne;

7. să se înființeze pe lângă postul de notar unul sau mai multe posturi de subnotari după necesitate, care în caz de împiedecarea a notarului este substitutul legal al aceluia;

8. în fine, că art. 98 — 104 din proiectul reformei administrative să se întregască așa, că primarul în comunele rurale să își îndeplinească atribuțiunile sale cu notarul laolaltă și nici de cât singur.

Adunarea generală consideră de absolut necesar ca memoriul ce se va redacta de Presidiul împreună cu amendamentele cerute și binemotivate:

să-se prezinte prin o delegațiune dlui Ministru de Interne și dlor Președinți ai Corpurilor Legiuitoare;

să-se trimită tuturor dlor parlamentari cerându-li-se binevoitorul sprijin la realizarea justelor revendicări ale notarilor și subnotarilor;

să se trimită tuturor revistelor de specialitate și ziarelor mai răspândite din țară, făcându-se cea mai întinsă propagandă în favoarea memoriului și amendamentelor cerute

Adunarea generală totodată roagă pe dl Președinte și Uniunea generală a notarilor, ca exprimându-și recunoștința ei față de Asociația funcționarilor administrativi din Transilvania, pentru susținerea intereselor notarilor în anteproiectul reformei administrative și în lucrarea

întitulată „Material la reforma administrativă” să invite asociația soră la colaborare și acțiune comună în scopul realizării justelor revendicări ale tuturor funcționarilor administrativi.

No. 7.

Se ia în deliberare chestia taxelor comunale în urma situației create prin introducerea legii maximului. Având în vedere, că prin suprimarea aruncului comunal și prin introducerea Legii maximului, comunele rurale au ajuns în situația critică de a nu-și putea acoperi cerința bugetară în lipsă de venituri comunale în urma cărei împrejurări nu numai că nu se pot desvolta, dar regresează văzând cu ochii, neputând evita căderea lor într'un sigur faliment, având în vedere, că comunele în baza art. 1. din legea maximului abia pot încassa un minim disparent din taxele comunale, nefiind în comunele rurale obiecte imposabile, iar în art. 4 al aceleiași legi nefiind precizat după ce să se perceapă taxe comunale, Consiliul propune ca Prezidiul Reuniunii să se adreseze d-lor prefecți și subprefecți de județe cu rugarea, să aproabe în baza art. 4 următoarele taxe dând pentru uniformizare ordin notariatelor să le înființeze imediat și anume:

1. taxă pentru curățitul coșurilor, de fiecare coș Lei 20—;

2. taxă pentru serviciul pompierilor (susținerea revizitelor de foc, de fiecare casă 50 Lei;

3. taxă pentru susținerea cadastrului și cărții funduară (plata funcționarului, imprimate etc.) de fiecare jugher de pământ ce se evidențiază în urma deciziuni oficiului cărții funduare și se transmite din o coală în alta 20 Lei;

4. taxă pentru controlul sanitar de la fiecare cărcimar, prăvălie, brutar, macelar, etc. din comună câte 100 Lei la an;

5. taxă pentru folosința fântinelor comunale (în comuna și în țarină) după vite, de fiecare vită 5 Lei și de fiecare contribuabil (cap de familie) 10 Lei;

6. taxă pentru folosința trotoarelor, după plățuri cu clădiri și fără clădiri la an 30 Lei;

7. taxă pentru păzitul câmpului și viilor, după fiecare jugher 20 Lei;

8. taxă pentru susținerea vitelor de prăsilă (tauri și vieri) de fiecare vacă 100 Lei și de fiecare scoafă 70 Lei la an;

9. taxa pășunatului de fiecare vită 30 Lei pe an;

10. taxă pe mașinile de treerat (stricarea drumurilor și podurilor 1000 Lei la an;

11. taxă pentru folosința podurilor din comună și țarina, după fiecare căruță și trăsură 50 Lei la an;

12. taxă de conversiune a zilelor de prestația publică, de fiecare bărbat dela 28—60 ani cu casă și fără casă câte 50 Lei de fiecare zi de prestație publică.

Hotărîre ad. No. 7.

Adunarea generală primește cu unanimitatea propunerea Consiliului de administrație; fiind însă cunoscut, că prin suprimarea aruncului comunal și prin înlocuirea aceluia cu taxele comunale, de 1 an și jumătate, comunele înfloritoare din Ardeal și Banat, în lipsa de alocațiuni disponibile, — în loc să progreseze, merg înapoi și fiind cunoscut și aceea că taxele comunale în unele locuri sunt suficiente, în altele locuri prin aplicarea greșită a legii sunt aplicate ilegal sau cel puțin în mod necorespunzător, adunarea generală îndemnă Prezidiul Uniunii, să se adreseze din nou cu un memoriu dlui Ministru de Interne spre a aproba aruncul taxelor pe venitul net satorit cu matricolele comisiunii de recensământ, fiind impunerea mai dreaptă și nu ar apăsa în mod egal pe cei lipsiți de mijloace ca și pe cei avuți.

No. 8.

Propunerea secției sociale relativ la redactarea actelor particulare în legătură cu legea nouă a avocaților.

Hotărîre: ad. 8.

Fiind această chestie rezolvată cu hotărârea No. 6 în legătură cu proiectul reformei administrative, aici se menține aceeași hotărâre.

No. 9.

Având în vedere, că Legea pentru unificarea dispozițiilor din Legea de organizare judecătorească prin articolul 287 desființează judecatoriile comunale din circumscripțiile Curților de Apel Cluj, Oradea-mare, Timișoara și Târgul-Mureș,

având în vedere că afacerile de competența acestor judecării se vor judeca de la data desființării lor de judecatoriile de pace după regulile competenței lor,

având în vedere că în urma desființării judecătoriilor comunale, cari au funcționat în Ardeal și Banat în fiecare comuna rurală, cât de mica ar fi fost mai bine de 100 ani satisfăcând pe deplin chestiunile judecătorești bagatele a populației și în fine având în vedere, că populația Ardealului și Banatului va suferi mult prin desființarea judecatoriei comunale, fiind nevoită, a alerga căi lungi până la sediul ocoalelor.

Consiliul de administrație

propune, cu Adunarea de astăzi a notarilor să se adreseze și să înainteze de urgență un memoriu D-lui Ministru de Interne și Ministerului de Justiție pentru a propune Parlamentului modificarea articolului 287 din legea susziză menținând respective introducând judecatoriile comunale în întreg teritoriul țării dar cel puțin menținându-le acolo, unde au fost.

În acel memoriu să se arate, că Uniunea generală cere modificarea suszisei legi solicitată de membrii, iar

aceștia la rândul lor solicitați de populația țării obișnuită cu judecatoriile comunale, cari nu a costat-o nimica pentru dreptatea ce i s'a făcut.

D-l Samuil Hodosi, notar în comuna Sacul întregește propunerea Consiliului cu următoarele:

„Legea despre organizarea Judecătoriilor publicată în Mon. Of. No. 136 intra altele în art. 287 conține și aceia dispozițiune că începând cu data de 1 Ianuarie 1925. Judecatoriile comunale încetă de a mai funcționa, cu un cuvânt acestea încetează de a exista.

Stăm în fața unei dispoziții legale, care nu se mai poate comenta dar înainte de a fi pusă în aplicare ar fi de modificat. Aceasta modificare o cer interesele vitale a populației din teritoarele unde până în prezent a funcționat aceste judecării.

Ca să putem în integral judeca importanta chestie și ca să putem arăta nevoia vitală, care cere existența acestora suntem nevoiți a face un mic istoric a judecătoriilor comunale.

Intenția bună la formarea și instituirea Judecătoriilor comunale așa numite Judecatoriile bagatele a fost ca să servească interesele pășilor. Intenția strictă era ca cel lipsit de ajutorul Judecătoriei, să afle Judecătorul în nemijlocită apropiere și interesele sale să și-le poată validita cu cele mai mici spese. Funcționarii comunali sunt aceia, cari fiind mai aproape de partide — nu numai localminte înțeles — ci personal prin conviețuire, convenirea zilnică, prin cunoașterea circumstanțelor de viață, trai, obicei și natură au fost aflați competenți ca în chestii de mai mică importanță și valoare să poată servi o judecată corectă și corespunzătoare intereselor locuitorilor pe lângă spesele minimale.

Judecatoriile comunale au un trecut de 100 ani. Legea art. XX din anul 1836 a pus bazele judecătoriilor comunale astfel, ca în comunele rurale judecătoria comunală a fost reprezentată prin primarul și 2 membri din antistia comunală având drept a judeca în chestiile, a căror valoare n'a trecut limita de 12 Lei (12 floren).

Procedura era verbală nu se putea apela numai afară de drept la scaunul nobil.

În comunele urbane tot primarul cu 2 membri avea dreptul de judecată până la 60 floreni, care judecată se putea recurge la Tribunalul Județian.

În chestiile județiene a nobiliilor până la limita de valoare 60 Lei judeca Pretorul cu juratul.

Aceasta este starea până la absolutism, care în anul 1861, se restabilește,

în anul 1886 art. de lege I, IV reformează judecatoriile comunale, formând judecătoria comunală din primar, 1 jurat și notariul.

Limita de valoare este 30 floreni, însă funcționează numai ca Judecatorie de pace și numai în cazul acesta aduce sentință, dacă ambele părți recunosc și se supun competenței judecătorești. Sentința este ne ape-

labilă dar cel judecat are dreptul a cere revendicare de la judecătoria ordinară.

Încât nici învoire nici recunoașterea competenței n'au avut loc, sau nu s'a prezentat pârâțul despre aceasta Judecătoria comunală a eliberat un certificat fără care certificat acționarul n'a fost primit naînțea judecătoriei ordinare.

În toată procedura prescrisă până în acești ani se poate vedea intenția de a elibera judecătoriile ordinare de aglomerarea materialului de judecat, cu chestii de mai mică importanță și valoare.

Art. de lege XXII din anul 1877 susține judecătoriile comunale ordonând obligatoriu, ca în comunele mari întotdeauna, în comunele mai mici dacă e prezent, notarul este membrul judecătoriei.

Legea despre procedura somăra din 1893 numai în aceia privința modifică autoritatea și competența judecătoriilor comunale, ca prin mandat de solvire se pot valida și acele drepturi cari aparțin competenței judecătoriei comunale.

În anul 1911 a intrat în vigoare legea art. I despre procedura civilă, care în art. 755—766 se ocupă de judecătoriile comunale în genere și prin aceasta lege este autorizat — nu ministru de justiție — ci cel de interne se stabilească normele de funcționare prin Regulament special.

Acest regulament, care s'a edat sub No 197100—1914 tratează dela organizare începând toate chestiile ce se pot prevedea în procedura bagatelă într'un stil simplu deslucitor, așa, că și cel mai laic poate să aibă orientarea recerută.

Este de prisos a ne estinde la explicarea mai amănunțită a acestui regulament de oarece este prea bine cunoscut mai cu seamă nouă, cari am lucrat în aplicarea lui.

Accentuez azi din nou și aicea ne provocăm și la espicările adause la § 766 din procedura civilă că intenția a fost, ca nevoiții să aibă în nemijlocita lor apropiere pe Judecătorul ce le lipsește în cazurile mai mici, și dreptul de reglementare de aceia s'a dat în mâinile Ministerului de Interne, ca prin stil și limbajiu mai ușor de înțeles așa numit prin stilul administrativ să se poată ajunge scopul cerut, ca oameni fără capacitate juridică în aplicare să poată proceda fără nedumerire.

S'a realizat scopul și de aceia, deoarece conlucrarea notarului s'a pus obligativ și în sînul Judecătoriilor s'a pus un om care deja posedă cunoștințe juridice prin ce s'a asigurat că în aplicare nu vor fi greutăți și așa a și fost.

Ba chiar mai mult. Judecătoriile comunale dacă și nu în sfera lor de activitate, au stat la dispoziția populației și în chestii care întrec competența lor și prin statuti, exemple și convingere nu odată au împiedecat procese, care duceau părțile la crimă.

Toate acestea astăzi s'au curmat

După legea nouă săteanul dacă va avea pretenziune de 20 lei, sau daună de 30 lei va fi silit să meargă 50—60 de kilometri până la sediul judecătoriei și acolo să-și predea acțiunea sa la proces-verbal și dacă nu va voi să aștepte vro 2—3 zile pe la ușile judecătoriei, va plăti 100—200 la un avocat, va spesa cu trăsura, cu trenul va pierde zile de lucru și așa mai departe, cei mai smeriți mai blânzi la fire, se vor lăsa păgubiți.

Cei mai nervoși vor zice: porcul teu mi-a mâncat puiul meu, eu îți omor porcul, în fine se omor unul pe altul, sau în cel mai bun caz se bat bine, merge iară la judecătorie, cu ura, plini de înverșunare unii pe alții, și cel rămas jos nu se va lăsa la cel din picioare, îl aprinde, îi taie nutrețul, vitele și câte altele.

Și toate acestea de ce, deoarece el n'are în nemijlocita sa apropiere autoritatea care să-i dea ajutorul prim.

Aceasta ar fi partea primă care privește populația.

A doua parte este de caracter financiar și de ordine publică.

De sine se înțelege că la judecătoriile ordinare sau la judecătoriile de pace din nou înființându-se va naște o aglomerare.

Nici în prezent judecătoriile nu pot fi încurent cu afacerile lor. Judecători puțini personal tot așa și încă alte cauze interne fac imposibil ca judecătoriile să fie la curent.

O judecătorie are astăzi circa 70—80 comune cari comune au avut să calculăm mediu circa 3000 cauze bagatele ne socotind comunele urbane pe care dacă le luăm în combinație cifra de cauze se ridică la 5—6000.

Pentru rezolvarea acestora vor trebui alte judecătorii alt personal edificii și mobilier etc. în toată țara, pentru instalarea acestora vor trebui miliarde ear pentru susținerea lor anuală, milioane.

Știm cu toți, că de acestea miliarde și milioane ar fi lipsă eminentă în multe alte părți, dar durere lipsesc.

În general auzim zi pe zi vorbinduse de descentralizare și în fapt aceasta nizuință dacă există rămâne o lozincă. în orice chestie din nou aranjată — vedem centralizare — ori la ministere ori la alte centre și din zi-zi sa scurtat cu ceva autoritatea funcțiunilor locale și externe, așa că peste puțin timp acestea rămân numai agenți de constatare — autoritatea lor — s'a luat și fața de populație numai au nici o influență prin ce și puterea și raza organelor centrale se va perde.

Rezultatul aplicării legii în astfel de mod va fi neîndestulare pentru populație — slăbirea ordinii publice — spese enorme, pe care statul nu le va putea suporta și le va transcrie iarăși pe comune.

Să nu uit însă, că va avea și un rezultat bun și

adeca acela ca unii advocați vor ajunge la venituri noi, ce nu este de trecut cu vederea, căci și până acuma multe cauze bagatele se transformă din o simplă daună campestrală în conturbare de posesie repozitie și altele.

În cauza sistării judecătoriilor comunale se propune ca președintele Uniunii Notarilor să binevoiască a interveni prin un memoriu la Ministerul de Justiție și Interne pentru modificarea art 287 din legea org jud. în senzul și în baza motivelor espuse, cerând totodată și sprijinul tuturor deputaților și senatorilor din Ardeal și Banat, cari trebuie să aibă la inimă interesele vitale ale populației ce reprezintă, cel puțin în așa măsură, cât ne nizuim să esoperăm noi înlesniri pe seama ei.

Adunarea generală ascultând propunerile făcute în materie, aduce următoarea

Hotărîre ad. 9.

Prezidiul Uniunii generale a notarilor, să înainteze de urgență un memoriu D-lui Ministru de Interne și Ministrului de Justiție pentru a propune Parlamentului modificarea articolului 287 din legea suszisa menținând respective introducând judecătoriile comunale în întreg teritoriul țării dar cel puțin menținându-le acolo, unde au fost.

În acel memoriu să se arate, că Uniunea generală cere modificarea suszisei legi solicitată de membrii, iar această la rândul lor, solicitați de populația țării obicinuită cu judecătoriile comunale, cari nu a costat-o nimica pentru dreptatea ce i s'a făcut.

No. 10.

Se ia la desbatere anteproiectul legii beuturilor spirtuoase.

Având în vedere proiectul de lege a beuturilor spirtuoase prin care se propune ca ferberea rachiului (țuica) cu privire la oprirea și sistarea alcoholismului, să se restrîngă așa, ca proprietarii de livezi (pruniște) să aibă dreptul a fierbe și produce rachiul cu o tărîe până la 30 cente, adică 12 cente vechi și aceea folosind măsurător la cazan.

Având în vedere, că proiectul dispune, ca produsul livezilor (prunele) să se uște, să se folosească de marmelade, lecvare și altele, numai de rachiul nu, ceea ce nu se poate realiza în părțile noastre, unde livezile servesc de un izvor de venit și la foarte multe familii de unicul mijloc de existență, având în vedere, că proiectul prevede înființarea Cooperativelor, ceea ce ar produce din nou o neindestulire și pagubă mare între proprietarii de livezi.

Consiliul de administrație propune, ca adunarea generală să se adreseze Ministerului de Finanțe prin un memoriu, cerând să se absteie traducerea în lege a acestui proiect.

D-l Samuil Hodoși notar în comuna Sacul, expune următoarele :

Atingând acest proiect interesele de viața a populației din Ardeal și Banat am fost nevoiți a ne ocupa de aceasta chestie de mare importanță.

Din proiect atingem numai art. ce se refer la populația, a cărei interese în primul rând noi suntem obligați a le susține.

În art. 30—47 se vorbește de producerea alcoolului din materii naturale adecă din fructe, vin, drojdie și alte asemenea.

Producerea are a se efectui numai în destilatoare, aprobate de Dir. financiară

Proprietarii grădinelor de fructe — vii și altele pot fierbe numai cu destilatoarele speciale care sunt provăzute cu mecanism de control, înființate de cooperațiile proprietarilor și conform instrucțiilor Ministerului de finanțe.

Pot primi autorizație și singuratici proprietari, cari destilează afară de fructele proprii și fructe cumpărate — dar aceasta cantitate nu poate fi mai mare decât de 3 ori cantitatea proprie. Cari ne sunt producenți pot destila pe destilatoare speciale însă cantitatea cea mai mică este de 100 Hl.

Producția nu poate avea tărîa mai mare de 30 Hl. grade (30 strichuri). Materia de fiert cel puțin 10 Hl. grade. Anunțarea materialului brut este obligatoare. Începutul fiertului se stabilește prin proces verbal dresat de primar și perceptor. Cazanele după fiert vor fi sigilate și plombate de primar.

Producția vine înregistrată :

Din producție scutit de taxa rămâne 40 litre pentru bărbați și 20 litre pentru femei. Restul se va taxa.

Taxa nu este stabilită.

Este știut și neconstatat, că în părțile noastre așa numitele pruniște și economii de a produce din acestea alcool mai slab, este un ram însemnat al economiilor mici.

Ba sunt sute și sute de comune a căror venit principal este fiertul de rachiul. (țuica).

La deal, la munți unde solul este slab, din fructe și derivatele lor. — numai din aceste din urmă — își câștiga săteanul alimentele — înbrăcămîntea, plătește dobânzile, achită capitalul, ba își ține la școală copii.

Dacă un an-doi nu este rod, așteaptă cu răbdare, știind bine, că prin producția anului următor se scapă de toate necazurile și încă se mai poate aproviziona și pe viitor.

Înainte cu 8—10 ani în streinătate se puteau vedea fructe dela noi transportate cu viteza ce azi nu se poate vedea.

În general producția de fructe se poate împarte în 2 clase. Fructe de vară, roșii și galbene care nu se pot folosi la altceva decât fabricarea alcoolului și prunele de toamnă, care în partea mai mare de prezent se folosec pentru marmeladă ne având comerț pentru ele, nici ca prune proaspete, nici ca uscate. Din aceasta cauză, și din acestea o parte se folosește pentru rachiul

(juică) — Până în anul 1917 în acest ram a economiei n'a fost nici o stânjenire. Atunci sub teza, că cazanele au căzut jertfa rechizițiilor — se formară Cooperative de producere la care cooperative erau obligați sătenii a-și vinde produsele, ba ca să micșoreze întrucâtva neîndestularea, primeau și juică în natură.

Rodul muncii sătenilor însă intra în buzunarul cooperativațiilor care erau susținute de regim.

Răsbunarea n'a întârziat în revoluția din toamna anului 1918; furia sătenilor a izbucnit și a lovit în primul rând aceste cooperații. Rachiul curgea și roae și cei amețiți în beția lor făceau și alte volnicii.

În proiectul prezent vedem din nou născută ideea cooperativațiilor de fierț răchiu în altă formă dar care poate duce la cea dintâi.

Atingem o chestie foarte delicată. Sub un pretext oare-care zicem combaterea alcoolismului — ne vărăm și ne amestecăm în dreptul de proprietate pe care săteanul i-l ține încă de sfânt, voim să-i răpim libertatea de dispunere asupra produselor sale, drept moștenit dela moși-strămoși și care fie bun fie rău, săteanul îl păstrează cu plăcere; dar de altă parte i-i dăm anză a crede că-l scurtăm în veniturile sale.

Intenția proiectului poate fi cât de bună însă neîndestularea și agitația i-i va face reușita foarte problematică.

Nu putem vedea din proiect intenția de a eschide pe sătean să nu se folosească de producția sa cu tărie până la 30 Hl. gr. așa dar fără reușita îi punem greutate la producție.

Săteanul care este bețiv în cât nu se mai poate folosi de producția sa, sau este împedecat la aceasta pe cum cumpăra acuma alcoolul tare (spirt) cu decilitru, așa i-l va cumpăra măcar prin asociare și în sticle de 1 litru și în viitor. Scopul deci nu ni l'am ajuns.

De remarcat este însă, că săteanul până posedă producția sa nu se îndeletnicește cu spirt.

Aceasta se poate observa numai în locuri unde nu este producție, și unde sunt în majoritate lucrători manuali.

Partea tehnică ar fi următoarea:

După război n'au fost alte cazane, decât cele rămase și botezate de „oficiale“. De un timp încoace săteni au început a se provedea cu cazane noi — dar nici de cât cu de acelea, care produc 100 litre la o fierțură și nu sunt provăzute cu mecanism de control.

Aparatele de control și măsurare sunt foarte fine cer o manipulare foarte precaută — la care sătenii noștri nu sunt obicinuți și nepricepându-se ale manua, vor avea numai neajunsuri.

Cooperațiile vor lucra sigur pentru venit — ba având aparate costisitoare care cer îngrijire bună și serioasă — vor trebui să lucreze cu lucrătorii lor pro-

prii — și înștruați — săteanul va sta cu mâinile în sân dar în schimb pentru lucru va trebui să plătească bine, va trebui să dea — din producția sa partea cea mai mare, cu un cuvânt din producția sa, nu se va alege cu nimic.

Hotărâre ad. 10.

Adunarea generală ascultând expunerea de motive a dlui Hodoși, primește cu unanimitate propunerea Consiliului hotărând în acest sens și adeca să se ceară, că să se lase și pe maideparte liberă fierberea de rachiu, așa cum se practizează în prezent și aceasta având în vedere situația producătorilor.

No. 11.

Se ia la desbaterea chestiunii încadrării și salarizării notarilor comunali.

Având în vedere, că din statutul funcționarilor nu reiese, că notarii comunali și cercuali din Transilvania în ce fel de grade și clase de salarizare vor fi și pot fi încadrați, președintele comunică, că Uniunea Generală a Notarilor a găsit de necesar să se adreseze către Ministerul de Interne cu un memoriu, în care s'a cerut a se asimila funcția de notar începător cu funcția de șef de serviciu și să înainteze până la Director.

Aceasta cerere s'a rezolvat așa, că comisiunea administrativă parlamentară când a desbătut proiectul de reformă administrativă, a modificat anteproiectul cu art. 391 astfel, că notarul din Transilvania va fi numit la gradul de subșef de birou și va înainta până la gradul de subdirector; iar notarii din vechiul Regat și Basarabia, cari au o vechime de 5 ani în funcțiune, vor fi asimilați cu gradul de impiegat ultima clasă și vor putea înainta până la gradul de subșefi de biuro.

Notarii actuali provizori rămân la dispoziția Ministerului de Interne și sunt asimilați cu impiegații stagiați.

Cu privire la pregătirea teoretică și la postul ce'l ocupă notarul

Consiliul de administrație

propune, că Uniunea Generală a notarilor să fie rugată, să se adreseze din nou Guvernului și Parlamentului cu un memoriu, în care să solicite asimilarea funcției notarului în gradul de șef de serviciu și să înainteze până la gradul de director. Aceasta cerere este justă cu atât mai vârtos, cât conform regulamentului Statutului funcționarilor publici, notarii comunali, cari au servit și au fost notari în anul 1916, pot înainta până la gradul de director.

Pentru ce n'ar putea înainta un notar din Transilvania până la gradul de director, având pregătire mai mare dar cel puțin echivalentă cu a oricărui alt funcționar public, pentru care statutul funcționarilor prevede acest drept?

Hotărâre ad. II.

Adunarea generală decide a se cere asimilarea postului de notar conform propunerii Consiliului și salarizarea conform statului funcționarilor publici.

No. 12.

Se dă cetire propunerii Consiliului în chestia majorării salarelor, conform necesităților de azi, pe cum urmează: notarii comunali și toți funcționarii publici se agită azi pe tema scumpetei horende, ce crește din zi în zi. Nu mai pot trăi din salariul ridicol de azi, care este inferior câștigului unui simplu muncitor manual și care este aproape acelaș de 3-4 ani, când Statul însuși scumpește trenul, porto poștal timbrele, etc. ca dovadă, că prețurile actuale nu mai corespund.

In consecință

Consiliul de administrație

propune să se facă o cerere la Ministerul de Interne și Finanțe dinpreună cu Asociația funcționarilor administrativi, cerând pentru toți funcționarii o plată corespunzătoare stărilor de astăzi, ori să-i provadă cu cele trebuincioase la existență pe prețuri reduse“.

Domnul Ioan Hornoc, în notar Remetea-lunca, expune următoarele :

Nefiind valutele stabile putem observa zilnic scumpirea traiului. Aceasta scumpire o simte în primul rând funcționarul, care este legat de salariul său bugetar, alocația bugetară neputând fi schimbată în cursul anului. O urcare a alocației în anul următor înseamnă pentru Țară o sarcină nouă, urmând a fi urcate impozitele sau create alte impozite, cari dupăcum bine știm nu sunt în conformitate cu voința contribuabililor, cari și așa se vaeță de greutatea impozitelor, pe motivul că majorarea acestora scumpește din nou traiul.

Funcționarul, care este legat de un venit stabil, care nu variază amăsurat fluctuației prețurilor nu poate să ceară altceva, decât să i-se dea posibilitatea de a munci cinstit fără griji materiale. De asemenea griji însă nu se poate scăpa, până nu știe salariul său astfel stabilit, ca să poată face față nevoilor traiului, amăsurat stărilor actuale

Salarele de azi sunt atât de mici și ridicole încât pe lângă cea mai mare bunăvoință și pe lângă reducerea absolută a tuturor pretențiilor — față de fluctuația prețurilor — nu se poate trăi din el.

Statul trebuie să găsească mijloace de îmbunătățire a sorții funcționarilor săi, în așa măsură, că acești oameni muncitori se fie scutiți de grija zilei de mâine.

Să luăm numai unele articole de prima necesitate, cari s'au scumpit așa enorm, încât nu le mai ajungi și probabil se vor mai scumpi încă, de exemplu: grâul. Anul trecut când ni-s'a acordat adausul special de 35% era încă cu 420—450 Lei 100 kg. mai târziu cu 580—600. Azi este cu 800 Lei 100 kg. Carne și unsoarea

tot asemenea s'a scumpit. Hainele? De acestea nici nu poate să mai vorbească un funcționar. Pentru el este un rând de haine culmea dorințelor sale, la care numai printr'o minune poate ajunge. Un rând de haine, cari în anul 1923 le-ai putut cumpăra cu 3200 Lei, va se zică salariul de 3 luni azi nu le poți procura nici cu 6000 Lei. Salariul însă față de acestea s'a majorat numai cu $\frac{1}{6}$ parte în raport cu cel vechiu.

Cifra salarelor sperie superioritățile, fiindcă chiar și o disparentă majorare urcă la aparență cifre fantastice, fiind mulți.

Pentru a vorbi în cifre mai mici, Guvernul să revină la valuta de aur, stabilind pe seama funcționarilor salariul din anul 1914 ca bază și la primul luni se plătească în cursul zilei în Lei. La funcționarii intrați după 1914 în serviciu să se stabilească salariul de bază ce corespundea postului și gradului respectiv în 1914.

Funcțiunile nu trebuie să le sporim, ci să le reducem. Reducând funcțiunile la cele strict necesare vom vedea, că plătind în valută de aur o sumă poate mai mare funcționarilor, în total nu vom plăti mai mult decât în trecut.

Țările străine de asemenea au găsit de bine salarizarea funcționarilor în valută de aur și vedem că funcționarii acelor țări sunt indestulți și liniștiți.

Propune dară, ca prezidiul să redacteze un memoriu către Asociația Funcționarilor Administrativi cu acestea de comun acord să întreprinză un demers la guvern în această chestiune, cerând să se studieze chestia și găsită de bună să stabilească salariul funcționarilor în valută aur, urmând a fi plătit în monedă hârtie corespunzătoare valorii aurului.

În caz de a nu se aprobă aceasta cerere, se stăruie ca guvernul se caute o altă soluție pentru sanarea situației grele a funcționarilor publici sporind salarele în raport cu prețurile actuale a celor mai trebuincioși articlii de trai.

Hotărâre ad. 12.

Adunarea generală primește propunere Consiliului întregită cu propunerea d-lui Hornoc.

No. 13.

Președintele comunică, ca postul de Secretar General și de Redactor nu este încă ocupat definitiv; agendele secretarului general le-a rezolvat Președintele Uniunii cu personalul său de cancelarie, iar a redactorului le-a rezolvat și îndeplinit Dl. Dr. Alexandru Vasilie; propune să se ia măsurile convenite pentru ocuparea postului acestui.

Consiliul de administrație propune, că postul de secretar general să nu se ocupe deocamdată, agendele secretarului să le rezolve ca și până acum Președintele cu personalul său, iar redacția revistei să o conducă și pe mai departe dl. Dr. Alexandru Vasilie. Salariul dânsiilor este cel stabilit în bugetul anului 1925.

Hotărîre ad. 13.

Adunarea generală primește propunerea Consiliului de administrație și încredințează până la alte dispozițiuni cu rezolvarea agendelor secretarului general pe Președintele Uniunii, iar cu redactarea revistei pe d-l Dr. Alexandru Vasilie cu salariul anual stabilit în bugetul 1925.

Nr. 14.

Președintele comunică, că chestiunea „Tipografiei comunale” s'a desbatut de mai multeori, fiecare notar cunoaște importanța înființării tipografiei și tot nu s'a putut ajunge prin subscrierea acțiunilor la nici un rezultat.

La Banca Centrală din Cluj sunt depuși pentru tipografie numai 79864 Lei 50 bani.

Roagă, să se decidă definitiv ce este de făcut în chestia tipografiei și ce este de făcut cu banii depuși la bancă

Președintele este de părerea, să se amâne înființarea tipografiei nefiind cunoscută situația notarului viitor și ne fiind capitalul necesar adunat.

Este și de părerea, să se adreseze Prezidiul către toate comunele din Țara, pentru a subscrie fiecare comună cel puțin o acțiune în valoarea nominală de 500 Lei plus o taxă de fondare de 10%, să provadă comuna acesta sumă în bugetul 1925, la începutul anului să se plătească banii la Banca Centrală ori la Albina, să subscrie fiecare notar cel puțin o acțiune, iar restul acțiunilor Reuniunile Județene și Uniunea Generală a Notarilor.

Decizia definitivă se ia face după ce vor încurge banii toți.

Consiliul de administrație propune să se primească propunerea Președintelui.

D-l Victor Varna face propunerea, ca și până se va înființa tipografia, să se procure imprimările prin concurs de la o singură tipografie, obligată fiind aceasta, să dea un anumit procent fondului pentru clădirea căminului.

D-l Comșa susține propunerea Președintelui nefiind timpul oportun, pentru înființarea tipografiei având să luptăm cu mari greutate materiale.

D-l Ioachim Sasu propune, ca în principiu să se declare tipografia comunală de înființată, să se esmită o comisie pentru studierea chestiei și după ce proiectul reformei administrativă, va deveni lege, cunoscându-ne situația, se va decide în chestie după împrejurări.

D-l Dimitrie Pop întreabă, că ce se întâmplă cu sumele încurse? Se alătură la propunerea d-lui Sasu; fiindcă o tipografie din București este absolut în imposibilitate de a satisface recerința de imprimare și nu va putea ține toate imprimările inmagazinate și fiind că vom avea notari pensionați, cari așezându-se la centre vor fi aplicați a munci pentru o retribuțiune potrivită, propune să se primească propunerea d-lui Sasu.

Dr. Alexandru Vasilie este pe lângă propunerea d-lui Președinte și a d-lui Comșa, pentru că din lipsa de interes a Colegilor și în lipsa de mijloace, astăzi nu se poate înființa tipografia comunală; dar nici de aceea, pentru că nu mai corespunde nici prospectul în scris fiind numai un capital societar de un milion.

Dacă s'ar strânge bani, comisia ce se va esmite, va avea modalitatea, să facă propunere, ca tipografia să se înființeze ori nu, și dacă nu, — banii încurși se vor putea folosi pentru înființarea căminului.

D-l Ioan Hornoc propune urcarea capitalului societar la cinci milioane având să fie emise 10 000 de acțiuni á 500 Lei.

Hotărîre ad. 14.

Adunarea generală declară în principiu tipografia comunală de înființată și pentru realizarea scopului se decide, a se emite din nou prospectul pentru subscrierea acțiunilor, în care se va cuprinde, că se vor emite 10.000 acțiuni în valoare de 5.000.000 Lei adecă o acțiune în valoare de 500 Lei.

Prospectul se va elibera de Președintele Uniunii Generale și de Reuniunile Județene cu termen de subscriere până la 1 Mai 1925. Banii încurși sunt a se depune la Banca Centrală ori la Albina.

Președintele Uniunii este rugat, să se adreseze cu o cerere către fiecare Consiliul comunal tuturor comunelor și a orașelor precum și către fiecare notar comunal și cercual pentru subscrierea acțiunilor, iar rezultatul subscrierilor să îl facă cunoscut în luna Mai 1925 Consiliului de administrație și adunării generale.

No. 15.

Președintele comunică, că Uniunea generală a notarilor este înregistrată în baza statutelor vechi și azi în vigoare sub titlul „Reuniunea Regională a notarilor comunali și cercuali” la Tribunalul din Cluj cu deciziunea No. 2632—1924.

Comunică și aceea, că statutul Uniunii este trecut prin Consiliul permanent de la care am primit avizul, că spre a putea fi Statutul aprobat, se va suprima dispozițiunea art 7 alin. 8, se va modifica dispozițiunea art. 8 alin. ultim în sensul, că în caz de urgență fondul de rezervă să poată fi atacat cu aprobarea Consiliului de administrație și în fine că art. 38 să dispună și despre sfera de activitate a Congresului despre care vorbește în acest articol.

Statutul s'a modificat astfel și Consiliul de administrație propune aprobarea lui.

Hotărîre ad. 15.

Statutul astfel modificat se primește și se îndrumă Prezidiul a'l înainta spre aprobare Ministerului de Interne.

Nr. 16.

Valeriu Ciuru din Jupalnic elev la școala de notari în Lugoj roagă să se voteze un ajutor.

Hotărîre ad 16.

Cererea se refuza din lipsa de fonduri

Nr. 17.

Cererea Dlui Nicolae Dragan din Plugova, elev la școala de notari în Lugoj, să i-se voteze un ajutor.

Hotărîre ad 17.

Cererea se refuză din lipsa de fonduri.

Nr. 18.

Dl. Costiu notar în Iara de jos aduce la cunoștință, că cu inventarea lăsamăntelor după decedați s'ar concrede controlorii financiari de circumscriptie; întrucât ar corespunde aceasta adevărului, roagă a se lua măsurile necesare contra acestei proceduri ilegale.

Hotărîre ad 18.

Se îndrumă Prezidiul Reuniunii din județul Turda Arieș să intervină la respectiva Judecătorie de ocol în această chestie.

Nr. 19.

Reuniunea notarilor din județul Treiscaune roagă a se interveni la locul în drept pentru, că alocația de chirie a notarilor și subnotarilor să fie majorată la cel puțin 500 lei lunar, indiferent că aceasta se va plăti de către Stat, județ sau comună, căci cu alocația de chirie actuală, notarii cari nu au locuință în natură dela comună, nu mai pot exista, fiind siliți a ocupa, — dacă găsesc — locuințe rele pentru cari plătesc sume enorme de chirie.

Hotărîre ad 19.

Se îndrumă Prezidiul Uniunii Generale să se adreseze Subprefecturilor de județe să ordoneze, că chiria locuințelor notarilor și subnotarilor să le plătească comunele proprietarilor de case și nu notarii și subnotarii.

Nr. 20.

Reuniunea notarilor comunali din județul Timis-Torontal roagă a interveni la Ministerul de Agricultură pentru sesiunile notariale, să se ordoneze comisiunilor de expropriere, că acolo unde este pământ, să se dea comunelor pe seama notarului și subnotarului.

Hotărîre ad 20.

Se îndrumă Prezidiul Uniunii Generale a notarilor, a interveni la Ministerul de Agricultură în această chestie

Nr. 21.

Președintele propune să se recerce Consiliile comunale a vota câte o sumă de bani după putință pentru zidirea căminului pe seama copiilor de notari.

Dl. Simeon Ursu crede că, ar fi bine dacă notarii comunali s'ar învoi să cedeze salarul lor pe 2 luni din salarul lor lunar de 300 lei ce opțin pentru manipularea Impozitelor Statului spre a se da pentru zidirea căminului.

Hotărîre ad 21.

Se primește propunerea Președintelui și a dlui Simeon Ursu și se îndrumă prezidiul Uniunii, să se adreseze consiliilor comunale pentru votarea de ajutoare în ori-ce sume, iar notarilor pentru a se învoi să cedeze pentru scopul Căminului salarul lor pe 2 luni de fonduri pentru manipularea dărilor Statului.

Rezultatul este a se raporta Consiliului de administrație și adunării generale până la finea Mai 1925.

Nr. 22.

Președinte comunică, că dl. Adalbert Veres notarul Uniunii, fiind numit de primpretor, a demisionat din postul său, notariul Farcaș a murit iar dl. Antonie Tordai nu mai e notar și așa aceste 3 posturi de notari au devenit vacante. Propune să se completeze acelea prin alegere.

Hotărîre ad 22.

Adunarea generală alege unanim de notar în locul dl. Adalbert Veres pe notarul Nicolae Olariu, în locul acestui pe dl. Alexandru, Farcașan în locul lui Farcașan pe dl. Ioan Hornoc și în locul dl. Antonie Tordai pe dl. Ioachim Sasu.

Desbatându-se toate chestiunile din ordinea de zi, Dl. Alexandru Farcașan mulțumește în numele tuturor notarilor d-lui președinte Alexandru Buha pentru activitatea sa dezvoltată în interesul notarilor și comunelor și i-l asigură de toată încrederea lor rugându-l binevoiască și în viitor cu acelaș zel și bunăvoință de bunul mers și perfecționarea administrației și de soarta notarilor comunali.

Președinte Alexandru Buha mulțumește călduros adunării generale atât în numele său, cât și în numele celorlalți funcționari ai Uniunii pentru încrederea votată, promițând, ca nizuințele sale vor fi de a lupta și în viitor pentru exoperarea autonomiei deservite a comunelor și pentru promovarea intereselor materiale și morale ale Corpului notarial.

Cu aceasta ridică ședința și roagă pentru autentificarea procesului verbal pe dnii: Dr. Alexandru Vasilie și Ioan Hornoc.

Procesul verbal s'a încheiat și subscris.

D. a. m. s

Alexandru Buha
președinte.

Simeon Ursu
primnotar.

Dr. Alexandru Vasilie.

Ioan Hornoc.

Soluțiuni și interpretări administrative.

Intrebare: A. A. a fost căsătorit cu B. B. însă în războiul mondial AA a dispărut. Moartea lui AA a fost constatată de juăcătoria de ocol cu ziua de 2 Mai a. c. Soția lui AA cu numele BB a trăit în concubinaj cu CC și din concubinajul acesta s'a născut o fetița în anul 1920, a decedat în timpul, când soțul legal nu a fost declarat încă de mort. Fetița încă nu este indusă în reg. st. civ.

BB Mama fetiței s'a remăritat în ziua de 6 lunie 1924 după CC cu care a trăit în concubinaj. Dorința lor este ca fetița să se înregistrează în reg. st. civ. însă pe numele lui CC.

După părerea mea nu se poate înregistra numai pe numele lui AA, deoarece în ziua de naștere, căsătoria n'a fost desfăcută.

Vă rog răspundeți cum s'ar putea legitima fetița pe numele lui CC. Ce este procedura?

Răspuns: În baza unui proces verbal dresat cu BB. și cu CC. constatând faptul și în baza sentinței Judecătorei întrucât recunoaște CC fetița de a sa, cereți înregistrarea ulterioară pe numele lui CC încheind căsătoria cu mama fetiței.

Intrebare: 1. Medici de circumscripție primesc un pașal de drum pentru inspecțiile medicale făcute în comune și anume cât? Poate pretura deobligă comunele să plătească medicului de circumscripție pașal de drum?

2. Un inivid orfan de război a decedat în a. c. și fiindcă a fost improprietărit în a. 923 cu 1½ arător, cine este moștenitorul lui, statul sau rudele decedatului?

3. Voesc să-mi adaug la numele de familie încă un nume — lângă cererea ce fel de acte trebuiesc?

Răspuns: ad 1. Medici comunali de circumscripție au dreptul să pretindă pașal de călătorie de la comunele aparținătoare circumscripției.

Ad 2. Dispune legea pentru reforma agrară art 122—129.

Ad 3. Legea numelui pretinde numai invoiala părinților și rudeniilor

Intrebare: Binevoii a-ne comunica, că un subnotar denumit într-o comună și delegat în alta comună de notar substituit într'un post devenit vacant, pe timpul îndeplinirii acestui post ce anume remunerații i-i compet înțelegând și celea în natură?

Răspuns: Întrucât postul de notar este vacant, salariul notarului cu toate pașalele lui compet substitutului, iar în schimb salariul de subnotar se sistează pe timpul substituirii.

Intrebare: A a cumpărat o moșie dela B. C. D. și E, din cari sunt majoreni. A cumpărătorul B C și D vânzători, iar E vânzător este minor. Acest contract s'a înaintat spre aprobarea Sedriei Orfanale. Oficiul Cărții Funduare a transcris partea lui B C și D iar a lui E nu. fiind minor. Înaintând cuntractul Sedriei Orfanale spre aprobare s'a cerut solvirea taxei (Mr. 56568—1924 M. I. D. General Cluj) pentru prețul de vânzare nu numai pentru partea lui E. ci și pentru partea alor majoreni B. C. și D.

Vă rog binevoii a-mi comunica, are drept Sedria Orfanală a pretinge suma aceasta și pentru partea celor majori cari n'au nevoie de aprobarea Sedriei Orfanale sau ba? — Și în caz că nu are drept, ce am a face, deoarece și președintele Sedriei Orfanale pretinde taxa după partea lui B. C. D. și E

Răspuns: Ordin circular Nr. 26528—924 publicat în revista noastră Nr. 20—1924 pagina 8 punctul 2) zice clar, că nu se vor incasa aceste taxe după cumpărări, când și cumpărătorul este minor sau interzis. Va se zică, cei interesați majori au să plătească taxele; prin urmare în cazul Dv. este de a se plăti taxa toată.

Intrebare: 1. E știut, că impozitele de stat le incasează notarul comunal, și sub incasare înțeleg: ca notarul dacă se prezintă contribuabilul la cancelarie pentru plata impozitelor, are să incaseze ori ce impozit.

Primpretorul zice: ca selectorul nu mai există, și dacă nu vin oameni să plătească, Notarul are să umble în comuna la urmărire adecă zălogire și scoaterea impozitelor de stat și ori ce datorii publice.

2 Perceptoratul cu orice incasare ce-i ordonează Adm. financiară, se adrezează Notarului. — Legăl e aceasta?

Răspuns: Ad 1. Notarul are să incaseze toate dările cu casierul comunal acolo, unde nu este perceptorat de Stat. Aceasta însă nu înseamnă, că notarul are să meargă prin comuna să incaseze. Notarului i-se pune la dispoziție un agent de urmărire ori din partea adm. financiare, ori din partea Comunei, acela merge prin comună la contribuabili și face sechestrul în caz de neplătire

Ad 2. Perceptoratul în localitate nu are cu notarul nimic. Celelalte notariate le poate recerca să incaseze ori-ce dări.

PUBLICAȚIUNI

Concurs.

La notariatul Moisei județul Maramureș află post un tânăr creștin care are scrisoare bună și rapidă și calculează bine având praxa în lucrările de dare. Salăr lunar 1500 lei

Tânăr cu diplomă va putea fi denumit în postul vacant de subnotar.

Notar.

Notariatul cercual Criciova.

La notariatul Criciova (jud. Caraș-Severin p. Gavojdia) a devenit postul de subnotar, vacant. Cei ce doresc și pot ocupa postul imediat, sunt invitați a-și trimită ofertul notariatului de sus.

Tot la acest notariat se caută și un scriitor, versat în agendele notariale

Retribuțiunile împreună cu aceste posturi sunt: Pentru subnotari cele stabilite în normele de salarizare, iar pentru scriitor lei 1200 lunar. Ambii vor primi: odaie mobilată, vîpt, încălzit și luminat.

Posturile se pot ocupa imediat.

Criciova, la 22 October 1924.

Tomin

notar cercual.

Notariatul cercual Terghis, Plasa Tileagd, Jud. Bihor.

Nr. 800—1924.

PUBLICAȚIE DE CONCURS.

La notariatul Serghis se caută pentru îndeplinirea postului de subnotar un individ cu diploma de notar și altul pentru îndeplinirea postului de greșier, vîrsați în agendele notariale.

Subnotarul va avea plată și indemnizațiile legale, greșierul lunar 800 lei și ambii vîpt gratuit, o camera comună de locuit — fără albituri de pat — iluminat, încălzit. Doritorii de

a ocupa aceste posturi să-și trimită documentele pe adresa subsemnatului notar cercual, sau să le prezinte în persoană.

Serghis, la 23 Octomvrie 1924.

Gheorghe Drilea

not. cerc.

No. 1506—924.

Biroul not. cerc. de organiză Murgești, mutat interimal la Acățari, — în urma hotărîrei No. 4257—924 d-lui Subprefect s'a mutat în comuna Păsăreni

Păsăreni, la 3 Noemvrie 1924.

Iuliu Ferenczy

not. cerc.

Primăria com. Sofia.

Publicațiune Nr. 672—1924.

Având în vedere că în ziua de 28 Septemvrie 1924 nu s'a ținut licitația de mai jos.

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 9 Noemvrie 1924 ora 10 a. m. se va ține licitația publică la această primărie pentru darea în arândă a Tîrgului de animale din această comună pe termen de 5 ani.

Licitatiia se va ține prin oferta închisă, și în conformitate cu dispozițiunile prevăzute de art. 72—63 din legea Contabilității publice.

Licitatiia se va începe dela suma de 20.000 lei anual.

condițiunile de arendare se pot vedea în fiecare zi de lucru la această primărie.

O. Șirovșchii

primar.

G. Gusan

notar

Notar diplomat din timpuri normale, român, în etate de 40 ani, necăsătorit, cu deplină garanție morală, conduce toate agendele de sine-stătător, pe ziua de 1 Decemvrie 1924 caut post corespunzător, primesc mai bine un post de subnotar bun, decât unul de notar mai slab Adresa: Subnotar Cercual. Nădășel, județul Cojocna.